

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ
Academic Achievement in Political Theories and Ethics Subject
of 2nd Year Students Using Yonisomanasikara Learning Activities.

มนตรี รอดแก้ว¹

บทคัดย่อ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีทางการเมือง และจริยศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแผนการสอน วิชาทฤษฎีทางการเมือง และจริยศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการสอน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (ภาคปกติ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย นักศึกษา 1 ห้อง จำนวน 15 รูป/คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการสอนแบบโยนิโสมนสิการ จำนวน 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมจำนวน 27 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ ที่มีความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.521 ถึง 0.782 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.321 ถึง 0.683 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมุติฐานด้วย Paired t-test ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.75/83.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6833 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้า

¹ ร.ม., อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย

วารสารแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.33 (3) กลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

คำสำคัญ : 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. โยนิโสมนสิการ

Abstract

This research on academic achievement development for learning Political Theories and Ethics Subject of 2nd year students by providing Yonisomanasikara Learning Activities had an objectives to develop lesson plans of Political Theories and Ethics Subject for 2nd year students using Yonisomanasikara Learning Activities to study effectiveness index of the lesson plans and compare pre- and post academic achievements affected by the learning activities of 2nd year students. The sample group obtained by purposive sampling consisted of 15 2nd year students, one whole class (regular semester), academic year 2016, Administrative Politics major, Faculty of Social Science, Mahamakutrajittayalai University, Mahavajiralongkarana Rajavittayalai campus. Research tools composed of Yonisomanasikara lesson plans for 9 weeks, 3 hours per week totaling 27 hours, and 4-choice academic achievement test with 30 items, (p) value between 0.521 to 0.782, (r) value between 0.321 to 0.683, reliability by Cronbach' Alpha Coefficient at 0.92. The statistics used consisted of mean, percentage, standard deviation, and hypothesis test with paired t-test. Outcome of the research appeared that: (1) The Yonisomanasikara Learning Activities for 2nd year students obtained effectiveness at 81.75/83.11, in accordance with the criterion provided. (2) The effectiveness index of the lesson plans on Yonisomanasikara Learning Activities for 2nd year students was 0.6833, indicating the students had academic advance accounted for 68.33%. (3) The sample group 2nd year students learning through Yonisomanasikara Learning Activities had an average post-test score higher than their pre-test score at statistical significance of .01.

Keywords: 1. Academic Achievement 2. Yonisomanasikara

1. ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นกลไกระดับคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาการอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2551 : 1) โดยมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่มีพันธกิจหลักคือ งานสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ งานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเข้าใจตนเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า เป็นการต่อยอดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ที่ให้ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ สามารถถ่ายทอดมรดกวัฒนธรรมปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญให้แก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 115-123)

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพมากขึ้นตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญที่ทำการสอนอยู่ในแต่ละสถาบัน แต่ในขณะเดียวกันนักการศึกษาหลายท่านก็พยายามเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชาชีพศึกษาทั่วไปการจัดการศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีความสมบูรณ์ทั้งในแง่ความเป็นคน (Manhood) และกำลังคน (Manpower) ดังนั้นจุดมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไปสรุปได้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทุกคนคือ ให้การศึกษาทั่วไปเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเป็นพลเมืองดี 2) เพื่อเพิ่มพูนความเจริญงอกงามทางสติปัญญาให้ผู้เรียนได้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตและช่วยทำให้สังคมให้เจริญรุ่งเรือง สามารถนำความรู้ไปใช้ เพื่อประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม 3) เพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและอุปนิสัยที่ช่วยให้คนที่สมบูรณ์ขึ้นมีบุคลิกภาพทัศนคติ และอุดมคติเหมาะสมกับการเป็นปัญญาชน (ประทีป เมธาคุณวุฒิ. 2545 : 2-5)

โยนิโสมนสิการประกอบด้วยโยนิโสและมนสิการ โยนิโส มาจากโยนิ แปลว่า เหตุ ต้นเค้า แหล่งกำเนิด วิธีทางมนสิการ แปลว่า การนำในใจ การคิดคำนึง นึกถึง ใส่ใจ พิจารณา ดังนั้น โยนิโสมนสิการ แปลว่าการคิด ให้ถึงต้นตอ การคิดแบบคาย คิดให้ถึงรากเหง้า คิดอย่างละเอียด ลึกซึ้ง เชื่อมโยงเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มองเห็นความจริงและแง่มุมที่จะทำให้เกิดประโยชน์ขยายออกไป (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). 2543 ก. : 7) ฉะนั้นสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งมีหน้าที่ที่สำคัญ คือการเป็นกัลยาณมิตรของนิสิตนักศึกษาต้องพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีโยนิโสมนสิการหรือรู้จักคิด คิดเป็นตามแนวปัญญา เพราะโยนิโสมนสิการมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษา ดังที่พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้ชี้ประเด็นให้เห็นว่าในการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์นั้นโยนิโสมนสิการเป็นแกนกลางของการศึกษา หรือเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ของการศึกษา งานวิจัยการสร้างแบบวัดวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยตรงยังไม่มี มีแต่งานวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาวิธีคิดแบบโยนิโส

มนสิการกับครูหรือนักศึกษามีอยู่บ้าง (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). 2543 ข. : 12)

การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาและหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการทวนสอบจะสะท้อนผลรายวิชาและหลักสูตร คือ 1) ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่แต่ละรายวิชาได้รับจากการกระจายความรับผิดชอบจากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงข้อบกพร่อง หรือส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีกว่าเดิม 3) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการศึกษา ผลจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน การติดตามประเมินผลและการประกันคุณภาพของหลักสูตร (ฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. 2557 : 8) และการประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 14)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์สอน คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่คณะสังคมศาสตร์รับผิดชอบ โดยมุ่งศึกษาเฉพาะในชั้นเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการสอน วิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผล ของแผนการสอน วิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. สมมุติฐานของการวิจัย

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย นักศึกษา 2 ห้อง จำนวน 37 รูป/คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (ภาคปกติ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย นักเรียน 1 ห้อง จำนวน 15 รูป/คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ 2 ชนิด

1. แผนการสอน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีทางการเมืองและจริยศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นแบบอิงเกณฑ์ แบบปรนัย ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาวิธีการสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดอิงเกณฑ์ โดยศึกษาวิธีเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 49-63) และรูปแบบการเขียนข้อสอบและการสร้างแบบทดสอบของ สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 72-80)

1.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรอุดมศึกษา ประกอบการสร้างแบบทดสอบเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาหลักสูตร จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

1.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเสร็จแล้ว
เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามคำแนะนำของผู้
เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
เพื่อพิจารณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีตรวจสอบ
รายการ (Checklist) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.7 วิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความ
เที่ยงตรงของเนื้อหา

1.8 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและแก้ไขปรับปรุง
ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดสอบ (Try-Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชารัฐศาสตร์
การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาสารคาม
วิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน

1.9 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบ มาหาคุณภาพของข้อสอบ โดยการหาค่าความ
ยากง่ายของข้อสอบ และค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.25 – 0.88 เป็นรายข้อแบบอิงเกณฑ์ โดยวิธี
ของ เบนเนน (Brennan)

1.10 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 96)

1.11 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ จำนวน 30 ข้อ
ที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

2. แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้แบบแผนทดลองแบบ One Group Pre-test
Post -test Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre - test	Treatment	Post - test
กลุ่มทดลอง	T_1	X	T_2

T_1 หมายถึง สอบก่อนทดลอง

X หมายถึง การทดลองใช้แผนการสอน

T_2 หมายถึง สอบหลังการทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเอง และใช้เวลาสอน 27 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความพึงพอใจ ไปทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 15 รูป/คน และตรวจเก็บคะแนนไว้ โดยผู้วิจัยจัดสอบเองและตรวจให้คะแนนเอง

2.2 หลังจากสอนเนื้อหาทั้งหมดครบแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบวัดความพึงพอใจ ชุดเดิมมาทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มทดลองอีกครั้ง (Post-test) และตรวจเก็บคะแนน

2.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3. ระยะเวลาในการดำเนินการ

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้เวลาในการวิจัยกลุ่มทดลอง 1 กิจกรรม 27 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

3. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

5. ผลการวิจัย

1. การทดสอบแจกแจงข้อมูล

ตารางที่ 2 แสดงการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยใช้สถิติ Komogorov – Smirnov Test และ Shapiro - Wilk Test

จำนวนนักศึกษา	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.
15	Komogorov – Smirnov(a)	.938
	Shapiro - Wilk	.355

Sig. $\geq$.05 ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

จากตารางที่ 2 พบว่าการทดสอบการแจกแจงของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 15 รูป/คน โดยใช้สถิติ Komogorov – Smirnov Test และ Shapiro - Wilk Test ได้ค่า Sig. เท่ากับ .938 และ .355 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 แสดงว่าข้อมูลที่น่ามาทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติสามารถใช้สถิติ t – test ได้

ตาราง 3 ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ
คะแนนทดสอบย่อยในแต่ละแผน (E_1)	80	65.40	5.80	81.75
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทุกคน (E_2)	30	25.93	1.67	83.11
ประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 81.75/83.11$				

จากตาราง 3 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 81.75 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.11 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการมีค่าเท่ากับ 81.75/83.11

ตาราง 4 ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2

N	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนนทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผลรวมคะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	E.I.
15	30	374	210	0.6833

จากตาราง 4 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6833 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.33

ตาราง 5 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ

คะแนน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	15	14.00	2.36	-28.303	.000**
หลังเรียน	15	24.93	1.67		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($p < .01$)

6. สรุปผล

ผลการวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาทฤษฎีทางการเมือง และจริยศาสตร์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ มีดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/83.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6833 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.33
3. กลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

7. อภิปรายผล

จากการวิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.75/83.11 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบท้ายแผนทั้ง 8 แผน คิดเป็นร้อยละ 81.75 และคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.11 ตามลำดับ แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสร้อยสุดา มาตี ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้ตามแนวคิดโยนิโสมนสิการและตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโยนิโสมนสิการและตามแนวทฤษฎีพหุปัญหามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.88/81.52 และ 84.24/87.56 ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาประทีป (กิตติภทโท) เกสรอินทร์ (2550 :บทคัดย่อ) ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ เรื่องไตรสิกขา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.15/84.17 การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีกระบวนการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และวิธีที่เหมาะสม คือ ได้ศึกษาหลักสูตร มีการวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา ทั้งในด้านแผนการจัดการเรียนโดยรวม เนื้อหา กิจกรรม สื่อและการประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก แล้วนำไปทดลองใช้ เพื่อหาคุณภาพ ของเครื่องมือก่อนที่จะนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จึงมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยระเบียบวิธีดำเนินการเป็นระบบ จุดประสงค์หลักของการสอนแบบโยนิโสมนสิการ ต้องการกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักการสังเกต รู้จักการตั้งคำถาม รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนอยากรู้ รู้จักสรุปการนำเสนอความสำคัญให้ครบทุกด้าน และข้อดี ข้อเสีย

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6833 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.33 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระมหาประทีป (กิตติภทโท) เกสรอินทร์ (2550 :บทคัดย่อ) พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ เรื่องไตรสิกขา มีค่าเท่ากับ 0.6235 ซึ่งหมายถึงนักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 62.35 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสร้อยสุดา มาตี (2551 : 130) พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโยนิโสมนสิการและตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา เท่ากับ 0.56

และ 0.48 ตามลำดับ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามวิธีการสอนได้ดังนี้

ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ 0.6833 แสดงว่านักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.33 ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ ได้ศึกษาและรวบรวมปัญหาด้านการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโยนิโสมนสิการ และได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ นำผลจากการทดลอง (Try-out) ไปปรับปรุงก่อนการทดลอง สอนจริงเพื่อให้แผนการเรียนรู้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากขึ้น ผู้วิจัยได้จัดรูปแบบการเรียนรู้เพื่อตอบสนองการเรียนของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ที่กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักการสังเกต รู้จักการตั้งคำถาม รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ รู้จักสรุป การนำเสนอความสำคัญให้ครบทุกด้าน ทั้งความเหมือนและความแตกต่าง และข้อดี ข้อเสีย เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างลึกซึ้ง โดยกระบวนการการศึกษาอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มสูงขึ้น

3. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโยนิโสมนสิการ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยจากการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน พบว่า ได้คะแนนค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 25.93 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของมณฑา สุขศรี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา 8 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกับเรียนรู้ ผลการศึกษา พบว่า การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา 8 เรื่อง สภาพสังคมไทยสมัยอยุธยา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา 8 เรื่อง เปิดบันทึกกรุงศรีอยุธยา โดยเฉลี่ยสูงขึ้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P^* < .05$ ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจาก

การจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยระเบียบวิธีดำเนินการ เป็นระบบ จุดประสงค์หลักของการสอนแบบโยนิโสมนสิการ ต้องการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จัก การสังเกต รู้จักการตั้งคำถาม รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อตอบคำถามที่ตนเองอยากรู้ รู้จักสรุป การนำเสนอความสำคัญให้ครบทุกด้าน ทั้งความเหมือนและความแตกต่าง และวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย โดยสมุนอมรวิวัฒน์ (2530 : 82) ให้ความหมายโยนิโสมนสิการว่า การคิดถูกทางหรือคิดถูกวิธี โดยกระบวนการวิเคราะห์ที่เป็นระบบ เป็นกระบวนการ และพิจารณาทุกแง่มุมเพื่อเข้าใจ ในสิ่งที่คิด สอดคล้องกับของวสิน อินทาระ (2534 : 5) เสนอแนวคิดว่า โยนิโสมนสิการ เป็นแนวคิดเห็นที่ถูกต้อง คือความคิด

เป็น คิดอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2543 : 7) ให้นิยามว่า โยนิโสมนสิการประกอบด้วยโยนิโสและมนสิการ โยนิโส มาจากโยนิ แปลว่า เหตุ ต้นเค้า แหล่งกำเนิด วิธีทางมนสิการ แปลว่า การนำในใจ การคิดคำนึง นึกถึง ใส่ใจ พิจารณา ดังนั้น โยนิโสมนสิการ แปลว่าการคิดให้ถึงต้นตอ การคิดแยกคาย คิดให้ถึงรากเหง้า คิดอย่างละเอียด ลึกซึ้ง เชื่อมโยงต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มองเห็นความจริงและแง่มุม ที่จะทำให้เกิดประโยชน์ขยายออกไป

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบบโยนิโสมนสิการ ควรมีเวลาให้นักศึกษาได้ปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนอย่างเพียงพอ ทั้งขั้นการกำหนดปัญหา การตั้งสมมติฐาน การศึกษาและการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุป และการรายงาน เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถของตน

1.2 อาจารย์ต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมก่อนสอนทุกครั้ง

1.3 อาจารย์ต้องศึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคลก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ การมอบหมายงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ควรนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ หรืออาจนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม

2.2 ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการไปศึกษาวิจัยร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น กับวิธีสอนอื่น ๆ เช่น การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสอนให้คิดมีวิจารณญาณว่าจะส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความมีวินัยในตนเองและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่

บรรณานุกรม

บุญชม ศรีสะอาด. (2533). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

_____. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543.

ประทีป เมธาคุณวุฒิ. (2545). หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : นิธิชนแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2543). ถึงเวลามารื้อปรับระบบพัฒนาคนกันใหม่. กรุงเทพมหานคร

: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2543) **ความคิดแหล่งสำคัญของการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหธรรมิกจำกัด.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542.ราชกิจจานุเบกษา **116**(74ก) : 14.

มณฑา สุขศรี. (2552). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา 8 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกับเรียนรู้” รายงานการวิจัย. กลุ่มสาระสังคมศึกษา : โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

วสิน อินทสระ. (2554). โยนิโสมนสิการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เรือนธรรม.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). เทคนิคการสอนและรูปแบบการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบวิชาคณิตศาสตร์เบื้องต้น. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.